

Образац Извештаја о оцени докторске дисертације

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Одлуком Наставно-научног већа од 09.07.2015. године заведеног под бројем 93/II именована је Комисију за оцену докторске дисертације **mr Небојше Станковића „Утицај нормативног регулисања страних директних инвестиција на одрживи развој Србије“** за јавну одбрану у саставу:

1. Др Илија Бабић, редовни професор, Факултет за европске правно-политичке студије Нови Сад, председник Комисије
2. Др Стеван Шогоров, редовни професор, Факултет за европске правно-политичке студије Нови Сад, ментор и
3. Др Зоран Павловић, ванредни професор, Правни факултет за Привреду и правосуђе Универзитет Привредна академија, Нови Сад, члан Комисије.

II ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ И ДИСЕРТАЦИЈИ

БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Датум рођења: 15.11.1967. Место рођења: Пирот, Србија

ОБРАЗОВАЊЕ

Основно:

- 1974.-1982., Основна школа **Ћеле Кула Ниш** - просек 5,00 - диплома **Вук Караџић** - учио француски језик,

Средње :

- 1982.-1986., **Гимназија Стеван Сремац Ниш** - просек 5,00 - дипломе: **Вук Караџић** и **Светозар Марковић** - учио француски и енглески језик;

Високо :

- 1987.-1991., Правни факултет у Нишу - просек 9,38; учио француски и енглески језик;
- 1988., 1989. и 1990. студент генерације на Правном факултету;
- 1991. студент генерације **Универзитета у Нишу** - одливован као најбољи дипломирани студент Правног факултета у Нишу, наградом Универзитета **Сребрни знак**, 1992.;

Специјализације:

- 1991.-1994. **Специјализација из области међународног права** - Правни факултет у Новом Саду - Међународноправна катедра, постдипломске студије, правни смер, шеф катедре др Тибор Варади
- 1996. **Правни консултант у ИТ области**. У центру Silicon Graphics Inc. у Швајцарској

похађао међународни специјалистички курс за област информатичког права и заштиту интелектуалне својине.

- 1997. - **Правосудни испит** положен пред комисијом Министарства правде Републике Србије.
- 1998. - **Овлашћени предавач за област људских права** специјализација у оквиру међународног програма Београдског центра за људска права., ментор др Војин Димитријевић
- 1999. - **Овлашћени брокер за трговање хартијама од вредности и пословање на финансијском тржишту** пред Савезном комисијом за финансијско тржиште и хартије од вредности положио испит за обављање брокерско - дилерских послова и стекао лиценцу овлашћеног брокера.
- 2009. –**Усмени магистарски испит** на катедри за међународно привредно и привредно право Правног факултета за привреду и правосуђе у Новом Саду.
- 2010. - **Магистарска теза „Права, обавезе и статус страних инвеститора“ – одбрана магистарске тезе** на катедри за међународно привредно и привредно право Правног факултета за привреду и правосуђе у Новом Саду.

ПУБЛИКАЦИЈЕ

- Економске теме, Ниш 2011, (YU ISSN 0353-8648, SD 1990; UDC 33; ID 1117795), Универзитет у Нишу, Економски факултет-Економске теме godina XLIX број 3, **Strana улагања као детерминант стабилног привредног раста и развоја у Србији** - др Љиљана Бонић и mr Небојша Станковић (стр.467-480).
- Међународни часопис за економску теорију и праксу и друштвена питања - Економика, Ниш LVII, VII-IX 2011, број 3, (YUISSN 0350-137X, UDK: 338 (497,1), **‘Нормативно уређење страних улагања у Србији** - mr Небојша Станковић (стр.285-295).

РАДНО ИСКУСТВО И КАРИЈЕРА

- 1991.-1994.- сувласник и један од тројице оснивача приватног предузећа **Morena inženjering доо Ниш**, за област информатике; положај директора за правно - финансијски сектор и област спољне трговине;
- 1994. - 1999.- заменик директора **Ei SiGraf д.о.о.**, генералног заступника америчког информатичког концерна **Silicon Graphics Inc.** за бившу СФРЈ, за области: export-import, правни консалтинг и компјутерско право;
- 2001. – 2015. - **уписан у именик адвоката** при Адвокатској комори Србије – Адвокатска комора у Нишу, обавља самосталну делатност адвоката, са седиштем адвокатске канцеларије у ул. Обреновићева бр. 36/4, Ниш, Србија.

Докторска дисертација mr Небојше Станковића „Утицај нормативног регулисања страних директних инвестиција на одрживи развој Србије“ има укупно 318 страна. Рад се састоји од 4 глава, 18 поглавља, 63 слика, 215 референци и 31. прилога.

III ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Према кандидату, општи циљ дисертације је да се анализира постојећа регулатива страних директних инвестиција и фактора који утичу на стране директне инвестиције, с циљем да се новим научним резултатима укаже на предности и недостатке у тој области у Србији . У том циљу у раду се свеобухватно истражује ова тема на основу односне правне регулативе, теорије и праксе. Предметна анализа даје критичку оцену свих битних питања утицаја нормативног регулисања страних директних инвестиција на одрживи развој Србије, као и предлог решења уочених проблема у овој сфери.

IV ОСНОВНЕ ХИПОТЕЗЕ

Кандидат је приликом израде рада, као основне, поставио следеће полазне хипотезе:

- Нормативно регулисање страних директних инвестиција је непосредни фактор који утиче на одрживи развој Србије.

Доношење било које одлуке о улагању условљено је детаљном анализом бројних макро и микро економских фактора али и додатном анализом правног амбијента у којем ови фактори треба да донесу профит инвеститору. Иако правни амбијент, сам по себи, није примарни фактор за одлуку о инвестирању исти може бити „језичак на ваги" за доношење и спровођење пословних одлука. Усаглашеност правног система Србије са легислативом земље домицила страног инвеститора извесно је позитиван чинилац у инвестиционом ланцу, што надаље утиче на одрживи развој земље.

- Правни систем непосредно утиче на доношење одлука потенцијалних инвеститора о улагању у Србију.

Страни инвеститори, независно да ли су у Србији присутни у облику привредног друштва, огранка страног правног лица, уговорне стране у билатералном или мултилатералном уговору или на било који други начин, очекују да правна решења која уређују предмет њихове ијнвестиције буду истоветна или макар слична онима која препознају у својој земљи или другим земљама у којим су претходно инвестирали. Одлуци инвеститора за улагање уз бројне друге претходи и анализа правног амбијента. У односу на природу инвестиције (производња, услуге,...)

- Недостаци и непотпуност постојећег позитивног права као ограничавајући фактор на одрживи развој и позиционирање Србије на светској листи земаља погодних за улагања.

Основни недостатак правног система огледа су у неусаглашености домаћег законодавства са правом Европске уније као и у одступањима од општеприхваћених правила садржаних у међународним конвенцијама која ограничавају одрживи развој Србије. Прелазак из

социјалистичко – самоуправног на либерално – капиталистички друштвени систем нужно изискује системску промену скоро свих грана права. Динамика промене нормативног регулисања није усаглашена и често се добра правна решења из једне гране права не могу применити у пракси због колизије са другим (неусаглашеним) гранама права. Одговорност законодавца у Србији је да што пре донесе законе и друге прописе којима ће се у што већој мери извршити хармонизација правних норми са циљем да усвојена решења заинтересују инвеститоре и определе их у одлуци за улагање у нашој земљи. Надаље, постоје друштвене области у којима постоји одсуство правних норми (IT сектор, електронско пословање, право интелектуалне својине,...) којима би се уредили односи у њима. Нажалост, српско правосуђе је нејако да, без обзира на уставно-правну позицију судске праксе, кроз решавање конкретних спорова разреши отворена правна питања или макар принуди законодавца да убрза уређење ових и оваквих области. Све претходно наведено представља ограничавајући фактор за поспешивање страних улагања и одрживи развој.

- Позиционирање Србије на међународним листама земаља пожељних за инвестирање у директној је зависности од нормативног регулисања страних директних инвестиција.

Савремено доба обележено појмом *глобализација* захтева брзу, јасну и убедљиву поруку свих и сваког укључујући и државу. Србија поруку о исплативости улагања шаље и кроз годишње рангирање на светским *to-do* листама које сачињавају институције са планетарним утицајем. Обавезни сегмент анализе сваке појединачне земље ради давања укупне оцене представља и увид у правни систем са посебним акцентом на његов део који непосредно дотиче улагаче.

- Разлика између нормативне регулативе и њене примене у свакодневној пракси

Проблем Србије није само у недостатима правне регулативе посматране као самосталне целине већ много више у нестварној разлици између прописаног и стварног. Ма колико одређена правна решења била прихватљива за инвеститоре она не могу прикрити стварни живот у којем се нормирало не примењује или пак бирократизовани јавни апарат дискреционим начином примене прописа исте обесмишљава. Без смањења бирократије у јавном сектору и корупције у друштвеним односима никаква, те ни најmodернија, нормативна решења неће значајно побољшати актуелну позицију Србије на листи инвеститора а тиме утицати на одрживи развој.

V МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА

Кандидат је мултидисциплинарним приступом анализирао тему са правног и правно-економског аспекта уз успешну примену аналитичког, аналитичко - синтетичког, дедуктивно-индуктивног, правно-догматског, компаративног и упоредноправног метода.

VI СТРУКТУРА И КРАТАК ОПИС САДРЖАЈА ПО ПОГЛАВЉИМА

Уводом се читалац упознаје са тематиком овог научног истраживања. Ту су дати основни подаци о анализираној теми, циљу и предмету рада. Циљ рада је био да укаже на научну и друштвену важност предмета истраживања. Истраживање је за предмет имало утицај законске регулативе за привлачење страних директних инвестиција у Републици Србији, а све у функцији омогућавања одрживог развоја земље. Теоријски и практично, то је једна од актуелнијих тема права страних инвестиција. До сада су урађена бројна истраживања о страним директним инвестицијама али се ниједна не бави питањем значаја њиховог нормативног регулисања за сам одрживи развој земље. Отуд и њен значај. Кандидат уочава да у Србији пропусти у законодавству, уз објективне проблеме услед непоштовања закона на различитим нивоима, корупција и бирократија, директно или индиректно, представљају основне препреке за развој привреде уопште. Овакво пословно окружење не улива субстанцијално поверење страним инвеститорима за улагање свог капитала на овом тржишту иако, по свом географском положају, квалитетној радној снази, олакшицама у спољнотрговинском пословању, Србија треба да буде атрактивна дестинација за стране директне инвестиције.

Друга глава је „Нормативно регулисање страних директних инвестиција у Србији“. Она објашњава историјски развој нормативног регулисања страних директних инвестиција у Србији, даје преглед позитивноправних извора права као и основних решења садржаних у њима. Анализирани су унутрашњи правни прописи са нарочитим утицајем међународне регулативе на ову област. Састоји се из следећих поглавља: Историјски развој нормативног регулисања, Преглед позитивноправних извора, Основна решења у Закону о страним улагањима и Релевантна решења у другим законима.

Кандидат наводи да се 1967. године почиње са нормативним регулисањем страних директних инвестиција усвајањем Закона о страним директним инвестицијама. 1978. године усвојен је нови Закон о страним улагањима којим је дозвољено страним инвеститорима улагање у већи број делатности али су уведене и одређене рестрикције. Касније реформе у овој области довеле су до измена у закону и уставу Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, па је тако нови закон омогућио стране директне инвестиције и у банкарском сектору те пристизање првих директних већинских страних инвестиција у привреди и банкарству.

У начелу, основни извор права страних директних инвестиција у нашој земљи је Закон о страним улагањима. При томе се морају имати у виду не само норме које се директно односе на страна улагања већ и норме које се односе на статусноправне, имовинскоправне, облигационоправне, радноправне, порескоправне идр. односе који се јављају код страних улагања. Ове одредбе налазе се и у додатним законским и/или подзаконским актима. У том смислу су значајни и прописи којим је регулисан рад привредних друштава, облигациони, својинскоправни, радноправни односи, судском поступку, због чега се овај рад додатно ослања и на Закон о привредним друштвима, Закон о спољнотрговинском пословању, Закон о девизном пословању, Закон о раду, Закон о пореском поступку и пореској администрацији, Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање, Закон о

здравственом осигурању, Закон о пензијском и инвалидском осигурању, Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Закон о порезу на добит правних лица, Закон о стечају, Закон о приватизацији, Закону о кретању и боравку странаца, Закону о условима за заснивање радног односа са страним држављанима, Закону о основама својинскоправних односа, Закону о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Закону о заштити животне средине, Закону о банкама и др. Кандидат је обрадио у овом поглављу и међународну регулативу □ CEFTA Споразум (Централноевропски уговор о слободној трговини), споразум са чланицама EFTA (Европско удружење слободне трговине), аутономни трговинске преференцијале Европске уније, Прелазни трговинског споразума са Европском унијом, споразуми са Руском Федерацијом, Белорусијом и Казахстаном, и споразум са Турском, чији је Србија један од потписника.

Закон о страним улагањима даје дефиницију страног улагања, субјекти који се сматрају страним улагачима, облици и услови за страно улагање као и предвиђена и гарантована права страног улагања. Законом о привредним друштвима даје се дефиниција привредног друштва, форме привредних друштава, начин и услови оснивања, заступници друштва, статусне промене, оснивање огранка и представништва привредног друштва итд. Закон о спољнотрговинском пословању одређује се шта представља спољнотрговинско пословање, услови под којима се обавља, даје се објашњење третмана најповљашћеније нације и националог третмана, уређују се услови под којима се уводе квантитативна ограничења увоза и извоза, мере заштите од прекомерног увоза и извоза као и надлежне органе за одређивање ових мера. Поред наведеног овај закон уређује промоцију извоза и страних улагања и одређује као надлежни орган Агенцију за страна улагања и промоцију извоза. На крају овим законом су предвиђене и казнене одредбе за непоштовање предметног закона. Закон о девизном пословању уређује плаћања, наплаћивања и преносе између резидената и нерезидената у страним средствима плаћања и у динарима, плаћања, наплаћивања и преносе између резидената у страним средствима плаћања, куповину и продају средстава плаћања између резидената и нерезидената, као и куповину и продају страних средстава плаћања између резидената и нерезидената, као и једностране преносе средстава плаћања из Србије и у Србију, а који немају обележја извршења посла између резидената и нерезидената. Важност Закона о раду за стране директне инвестиције и доношење одлуке о инвестирању у одређену земљу огледа се у укупној пословној, правној регулативи, уређењу људских ресурса унутар једне компаније и слично. Закон о пореском поступку и пореској администрацији уређује поступак утврђивања, наплате и контроле јавних прихода на које се овај закон примењује, права и обавезе пореских обvezника, регистрација пореских обvezника и пореска кривична дела и прекршаје, поступак издавања и одузимања овлашћења за обављање мењачких послова, контроле мењачких послова и контроле девизног пословања, као и поступак обављања послова државне управе у области игара на срећу. Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање, уређује доприносе за обавезно социјално осигурање којима се обезбеђују средства за финансирање пензијског и инвалидског осигурања, средства за финансирање здравственог осигурања и средства за финансирање осигурања за случај незапослености. Закон о доприносима за обавезно осигурање даље уређује обvezнике, основице, стопе доприноса, начин обрачунавања и плаћања доприноса, као и друга питања од значаја за утврђивање и плаћање доприноса.

Закон о здравственом осигурању уређује права из обавезног здравственог осигурања запослених и других грађана обухваћених обавезним здравственим осигурањем, затим организацију и финансирање обавезног здравственог осигурања, добровољно здравствено осигурање и друга питања од значаја за систем здравственог осигурања. Закон о пензијском и инвалидском осигурању уређује обавезно пензијско и инвалидско осигурање које обухвата обавезно и добровољно пензијско и инвалидско осигурање, као и пензијско и инвалидско осигурање за лица која нису обавезно осигурана по овом закону, а укључила су се у обавезно осигурање. Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености уређује послове и носиоце послова запошљавања, права и обавезе незапосленог и послодавца, активну политику запошљавања, осигурање за случај незапослености и друга питања од значаја за запошљавање, повећање запослености и спречавање дугорочне незапослености у Републици Србији. Закон о порезу на добит правних лица уређује опорезивање правних лица. Решења садржана у претходно поменутим законима су од изузетне важности за стране директне инвестиције, јер се њима страним потенцијалним улагачима обезбеђују сигурнији услови рада и пословања при уласку на наше тржиште, а самим тим смањују ризик и неизвесност у пословању које данас представљају проблем при одлучивању о улагању капитала у Србију. Кандидат доказује да су реформе законодавства последњих година позитивно утицале својим решењима на привлачење страних инвестиција.

Друга глава рада је „Појам, облици и значај страних директних инвестиција“. У њој је дата дефиниција појма страних инвестиција, облици инвестиција и значај инвестиција са посебним освртом на њихов значај на одрживи развој Србије. Циљ разматрања у овој глави је био да се читаоцима приближи појам страних инвестиције, врсте и појавне облици страних инвестиција а потом и директне стране инвестиције као једна од врста те да се укаже на њихов значај за одрживи развој. Састоји се из следећих поглавља: Појам стране директне инвестиције, Облици страних директних инвестиција и Значај страних директних инвестиција.

Према кандидату, „стране директне инвестиције“ су облик улагања где улагач оснивањем или куповином компаније у другој држави не добија само власништво (10% или више) или право својине над компанијом или делом акција у које инвестира, већ такође добија контролу и право управљања датом компанијом, као и могућност да добит остварује на основу пословног успеха своје нове компаније – директно, а не у облику камате. Стране директне инвестиције се могу остварити кроз оснивање привредног друштва, огранка или представништва, куповину удела и акција, стицање удела и акција у процесу докапитализације, концесије и В. О. Т послови. Данас, у савременом развојном добу, стране директне инвестиције постају кључни развојни фактор светске привреде. У периоду глобализације када је друштвено-економска структура земаља у транзицији, земаља у развоју и неразвијених земаља изузетно хетерогена, стране директне инвестиције су од великог значаја за процесе трансформација оваквих привреда. Кандидат уочава да је међународно кретање капитала, у који се убрајају и стране директне инвестиције, од великог значаја за националну привреду. Стране директне инвестиције су од посебног значаја за економију сваке земље, за њен економски развој и свакако за њено нормално функционисање у складу са принципима економије тржишта. Стране директне инвестиције

повећавају залихе капитала земље у којој је инвестиција обављена, док се у исто време повећава вредност инвестиција у земљи улагача. Интерес земље у коју се улаже је свакако брз развој основан на иностраном капиталу. Одрживи развој представља равнотежу између потрошње ресурса и способности обнављања природних система. Кандидат надаље уочава да не постоје економски закони или принципи који би могли да се успешно примене на свим локацијама и у сваком тренутку. Кандидат због тога предлаже комбиновање концепта и теорија традиционалних модела теорије привредног развоја са неокласичним моделима.

Трећа глава је „Анализа утицаја нормативног регулисања на стране директне инвестиције у Србији“. У њој су обрађене предности, погодности и недостаци нормативног оквира за стране директне инвестиције и дата су предлози за унапређење постојећег нормативног оквира. Састоји се из следећих поглавља: Општа оцена нормативног оквира за стране директне инвестиције, Предности и погодности нормативног оквира за стране директне инвестиције у Србији, Недостаци нормативног оквира за стране директне инвестиције у Србији и Предлози за унапређење постојећег нормативног оквира.

Кандидат уочава бројне предности нормативног оквира за стране директне инвестиције у Србији и истиче да је нормативни оквир атрактиван за њихово привлачење. Надаље је указано на поједине недостатке нормативног регулисања страних инвестиција и дат предлог за његово превазилажење. Кандидат предлаже да се изменама у позитивном законодавству онемогуће оснивачи друштва са ограниченој одговорношћу која су дужи период у блокади даље оснивање других привредних друштава и тиме избегли одговорност за направљене дугове. Такође кандидат предлаже да се у Закон о стечају имплементира европски принцип по коме би у случају да је нека компанија дуже од 60 дана инсолвентна, Народна банка Србије одмах покретала стечај. Кандидат сматра да би се на овај начин смањио ризик за инвеститоре.

Четврта глава носи назив „Анализа утицаја других фактора на стране директне инвестиције“. Састоји се из следећих поглавља: О утицају других фактора на стране директне инвестиције уопште, Утицај других фактора на стране директне инвестиције у Србији и Досадашњи резултати у привлачењу страних директних инвестиција у Србију.

У њој се анализирају и објашњавају: фактор економске политике, друштвено окружење као фактор као и остали фактори у које се убрајају стабилност земље, предвидљивост економског и политичког развоја, стабилност законодавства и предвидљивост његовог развоја, цена радне снаге, цена енергената и сировина, саобраћајна повезаност, ниво трошкова живота, стручност, радне навике, ниво образованости и квалификованости запослених и слично. Објашњен је и утицај наведених фактора како сваког понаособ тако и у њиховој међусобној вези на стране директне инвестиције.

Кандидат запажа да се последњих деценија јавља јака конкуренција између различитих земаља на светском нивоу, када је реч о стварању најадекватнијих и најповољнијих услова за привлачење страних директних инвестиција. Надаље указује да су како курс динара, тако и монетарна стабилност изузетно нестабилни. Подстицање страних улагача врши на три начина: слободним увозом, обезбеђивањем пореских и царинских олакшица и ослобађањем плаћања царина и других увозних дажбина. Кандидат увиђа значај уговора о

узајамном подстицању и заштити инвестиција које Србија има потписане у виду споразума о избегавању двоструког опорезивања указујући на њихов велики значаја за успешну сарадњу Србије са земљама широм света. Билатерални уговори о заштити инвестиција и избегавању двоструког опорезивања побољшавају услове и прилив страних директних инвестиција. Кандидат запажа и доказује да порески систем Србије садржи позитивне аспекте који стимулишу стране улагаче да улажу у нашу земљу. Упоређујући са земљама у региону, Србија је једна од земаља са најнижом вредношћу стопе пореза на добит. Страним инвеститорима је у Србији дозвољен слободан трансфер добити, као и свих осталих финансијских или других средстава у вези са страном инвестицијом, и то у конвертибилој валути, без временског одлагања.

Кандидат је у овом поглављу указао да су основне препреке страних директних инвестиција ниво корупције, постојање антисковерентне или незваничне праксе, и несигурност економских или регулаторних политика. Кретања прилива страних директних инвестиција у Србију као и у другим земљама региона, последица су нестабилности, недостатка и „некомпактности“ институција, политичких разлика, неизвесности реформи и европских интеграција, финансијске кризе.

Посебно је анализиран утицај корупције као фактора на стране директне инвестиције. Корупцију чини скуп недопуштених, одн. нелегалних активности, извршених од стране појединача, који имају управљачке функције, јавних личности, или група, државних или приватних организација, са циљем остваривања материјалних и других користи и бенефиција, подмићивањем, поткупљивањем, или на други незаконит начин. Према кандидату корупција представља заправо, незаконито коришћење и злоупотреба друштвеног или државног, односно службеног положаја или моћи, са циљем постизања личне користи и личних интереса. Корупција у Србији представља једну од основних препрека доласка страних улагача у нашу земљу. Често страни улагачи, иако задовољни мерама привлачења страних директних инвестиција у Србију, одустају од коначног улагања свог капитала, јер корупција са којом се срећу на путу покретања своје нове пословне активности, не само да захтева додатна средства улагања, већ често кочи и обесмишљава план њиховог пословања. Кандидат предлаже, као меру којом би се смањио обим корупције, високим казнама које би појединац или група сносили у случају да је њихов поступак „откривен“.

Кандидат наводи и доказује да и поред бројних фактора који негативно утичу на стране директне инвестиције од 2001. године до данас у Србији је запажен раст страних директних инвестиција.

На крају, у закључку, кандидат резимира резултате своје анализе, укључујући и предлоге *de lege late* и *de lege ferenda*.

VII ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС

У првом реду научни допринос докторске дисертације мр Небојше Станковића „Утицај нормативног регулисања страних директних инвестиција на одрживи развој Србије“ се огледа у томе што иста представља прво дело које се бави значајем нормативног регулисања страних директних инвестиција на одрживи развој Србије. Предметна докторска дисертација олакшава разумевање јако сложене материје страних инвестиција потенцијалним инвеститорима. Надаље предметна докторска дисертација, услед све учествалије појаве страних директних инвестиција и евидентаног тренд њиховог раста, пружа могућност бољег упознавања субјеката са поступком и могућностима страних инвестиција, како би им се што јасније приближа оправдана популарност оваквих инвестиција као појаве и њихов неопозиви значај за одрживи развој Републике Србије и земаља Централне и Источне Европе. Научни и друштвени допринос докторске дисертације се огледа у понуђеним решењима практичних проблема са којима се стране директне инвестиције сусрећу у земљама у транзицији, попут Србије.

VIII ЗАКЉУЧАК КОМИСИЈЕ

На основу разматрања укупне садржине дисертације, коришћене научне методологије и квалитета и научне релевантности закључчака, Комисија сматра да докторска дисертација мр Небојше Станковића „Утицај нормативног регулисања страних директних инвестиција на одрживи развој Србије“ заслужује позитивну оцену. Комисија констатује да је текст предметне докторске дисертације пре стављања на увид јавности прошао детекцију плагијаризма (присвајање идеја, метода или писаних речи других, без указивања на аутора, с намером да буду приказани као оригинално дело), и да ментор кандидата има потврду да рад нема више од 18% преузетог текста (извештај CEON-а). Надаље, Комисија констатује да је урађена докторска дисертација у складу са пријавом и образложењем теме докторске дисертације, односно пројекта који је одобрен. Ово је прво дело те врсте у нашој правној литератури и сигурно ће представљати значајан допринос теорији о праву страних инвестиција у нашој земљи. Из приказа садржине докторске дисертације произлази да је кандидат расправљао о свим важнијим питањима која се могу поставити у тумачењу и примени закона који регулишу област страних директних инвестиција. У истраживању овог института успешно је користио више научних метода (аналитички, аналитичко-синтетички, дедуктивно-индуктивни, правно-догматски, компаративни и упоредноправни метод). Употребом ових метода истраживања аутор је успео да са свих страна осветли институт страних директних инвестиција те утицај нормативног регулисања на исти. Критичком анализом актуелног закона указао је на његове слабости, уз истовремено давање предлога за адекватије правно регулисање. Своје критике и предлоге кандидат поткрепљује прихватљивим аргументима. Добре особине овог рада утицале су да оценимо да докторска дисертација мр Небојше Станковића „Утицај нормативног регулисања страних директних инвестиција на одрживи развој Србије“ представља самостално научно дело и допринос науци у области како домаћег тако и међународног привредног права.

дело и допринос науци у области како домаћег тако и међународног привредног права.
Сходно томе, Комисија једногласно предлаже Наставно – научном већу Факултета за
европске правно - политичке студије у Новом Саду, Универзитета EDUCONS

да донесе одлуку:

1. да се рад mr Небојше Станковића „Утицај нормативног регулисања страних
директних инвестиција на одрживи развој Србије“ прихвати као докторска дисертација
подобна за јавну одбрану.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. др Илија Бабић, редовни професор, Факултет за европске правно-политичке студије,
председник Комисије

2. др Стеван Шогоров, редовни професор, Факултет за европске правно-политичке студије,
ментор и

3. др Зоран Павловић, ванредни професор, Правни факултет за Привреду и правосуђе
Универзитет Привредна академија, Нови Сад, члан Комисије.